

provincie **HOLLAND**
ZUID

2681-24
Gedeputeerde Staten

DCMR Milieudienst Rijnmond
Afdeling Gemeenten en MKB
Contact
M.G. Rorai
T 010 – 246 80102468244
F 010 – 246 82 83
info@dcmr.nl

Postadres DCMR
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 – 246 80 00
www.dcmr.nl

Hoogheemraadschap van Schieland en de
Krimpenerwaard
Postbus 4059
3006 AB ROTTERDAM
T.a.v. de heer P. C.M. Polak

Datum

11 JAN. 2013
Ons kenmerk
21507542 /
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Onderwerp
Advies Reikwijdte en Detailniveau dijkversterking
Capelle aan den IJssel

Geachte heer/mevrouw,

Het Advies Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van het door u op te stellen Milieueffectrapport voor de dijkversterking te Capelle aan den IJssel, dat als bijlage bij deze brief behoort, wordt hierbij vastgesteld. In genoemd Advies zijn het Advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage en de Nota van beantwoording van de ingediende zienswijzen opgenomen. Aan de hand van dit Advies en de in de Wet milieubeheer opgesomde wettelijke eisen kan het rapport worden opgesteld en, tezamen met het ontwerpprojectplan, bij ons worden ingediend.

Een afschrift van dit advies dient bij de terinzagestukken gevoegd te worden ten behoeve van de toekomstige inzageperioden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. T. Groeneweg
bureauhoofd ruimtelijke ontwikkeling DCMR Milieudienst Rijnmond

Bezoekadres

Parallelweg 1
3112 NA Schiedam

De DCMR is goed
bereikbaar met
het openbaar vervoer

Kopie verstuurd aan:

- Gemeente Capelle aan den IJssel
- Commissie voor de m.e.r.
- Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- 10 indieners van zienswijzen op de Notitie R&D

ADVIES REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU VOOR
PROJECTNOTA/MILIEUEFFECTRAPPORT VAN HET
HOOGHEEMRAADSCHAP SCHIELAND
EN DE KRIMPENERWAARD VOOR DE DIJKVERSTERKING
TE CAPELLE AAN DEN IJSSEL

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZUID-HOLLAND
JANUARI 2013

INHOUDSOPGAVE

I	INLEIDING	3
II	ADVIES REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU	4
	HOOFDPUNTEN VAN HET MER	6
1.	ACHTERGROND EN BESLUITVORMING	7
1.1	Achtergrond, probleemstelling en doel	7
1.2	Beleidskader	8
2.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	8
2.1	Algemeen	8
2.2	Alternatieven	8
2.3	Referentie	9
3.	BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Bodem en water	9
3.3	Natuur	10
3.4	Woon-en leefmilieu	10
3.5	Landschap en cultuurhistorie	10
4.	OVERIGE ASPECTEN	11
	BIJLAGE 1 PROJECTGEGEVENS	12
III	ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN	13

I INLEIDING

In mei 2012 hebben Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) een Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld met betrekking tot het voornemen om in Capelle aan den IJssel aan de Dorpsstraat een gedeelte van de dijk langs de Hollandsche IJssel te versterken. Het betreft het gedeelte tussen hm 15.45 en 15.85.

Voor deze versterking dient ingevolge artikel 5.4 van de Waterwet (Wtw) een projectplan te worden opgesteld door HHSK. Ten tijde van de vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau was het Milieueffectrapport (MER) gekoppeld aan de vaststelling van het projectplan, derhalve was HHSK bevoegd gezag hiervoor. Per 24 oktober 2012 is het MER gekoppeld aan de goedkeuring van het projectplan door Gedeputeerde Staten, waardoor GS bevoegd gezag zijn voor het MER.

Ingevolge categorie 3.2 van de D-lijst van het vigerende Besluit milieueffectrapportage, is de activiteit m.e.r.-beoordelingsplichtig. In de verkenningsfase van de m.e.r.-beoordeling heeft HHSK besloten, gelet op het feit dat de dijkversterking aanzienlijke invloed kan hebben op diverse milieuaspecten, zoals cultuurhistorie en archeologie, een uitgebreide m.e.r.-procedure te volgen. De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de bekendmaking van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau in diverse huis-aan-huisbladen: de IJssel- en Lekstreek, de Postiljon, het Kontakt Lek en IJssel, de Echo, De Heraut, Krant van Waddinxveen en Hart van Holland, in week 21. De mededeling heeft van 23 mei tot en met 4 juli 2012 ter inzage gelegen. Vervolgens is de termijn verlengd tot en met 14 september 2012. Deze verlenging is in week 29 in dezelfde hiervoor genoemde bladen gepubliceerd, op de website van HHSK geplaatst en door middel van een brief aan omwonenden bekendgemaakt. Op 29 augustus 2012 is in het stadhuis van de gemeente Capelle aan den IJssel een informatieavond gehouden over het project. Op 18 juni 2012 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder aangeduid als 'de Commissie') een werkbezoek gebracht aan de locatie, waarbij de initiatiefnemer en het bevoegd gezag (destijds dus HHSK) aanwezig waren. De Commissie heeft op 9 juli 2012 haar advies uitgebracht over reikwijdte en detailniveau voor het milieueffectrapport (MER). Daarbij is niet ingegaan op de ingediende zienswijzen. Er zijn 10 zienswijzen en een advies van Rijkswaterstaat Zuid-Holland binnengekomen. De zienswijzen zijn behandeld in de Nota van beantwoording die aan dit Advies is toegevoegd.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben het hiernavolgend Advies Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld, waarmee tevens het eerder door HHSK vastgestelde Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt onderschreven. Aan de hand van dit Advies en de wettelijke eisen uit de Wet milieubeheer dient het MER te worden opgesteld.

II ADVIES REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

Gelet op de compleetheid en de bruikbaarheid van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is besloten het Advies Reikwijdte en Detailniveau vast te stellen conform het advies van de Commissie.

Het advies is vanaf bladzijde 5 integraal weergegeven.

In aanvulling op het Advies van de Commissie wordt, mede naar aanleiding van een ingediende zienswijze, gevraagd de volgende aspecten nader te beschouwen in het MER.

- Besteed aandacht aan de economische normen zoals verwoord in de notitie Toetsnorm voor Waterveiligheid op basis van de kosten-batenanalyse van het CPB (2008) in relatie tot de dijkversterking en de nut-en noodzaak daarvan.
- Geef een overzicht van de kosten van de verschillende alternatieven voor de dijkversterking en vergelijk deze met elkaar.

Dijkversterking Capelle aan den IJssel

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

9 juli 2012 / rapportnummer 2681-27

Hoofdpunten van het MER

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil de Hollandsche IJsseldijk over een lengte van ca. 400 meter bij de Dorpsstraat in Capelle aan den IJssel versterken. Uit de periodieke keuring ingevolge de Waterwet is gebleken dat de primaire waterkering niet voldoet aan de gestelde veiligheidsnormen. De noodzakelijke aanpassingen worden uitgewerkt in een projectplan conform de Waterwet. Voor de besluitvorming hierover wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval een beschrijving moet bevatten van:

- nut en noodzaak van het verbeteren van (alleen) dit deel van de IJsseldijk en de daarmee te realiseren doelen;
- de cultuurhistorische waarde van bebouwing en andere historische structuren (waaronder archeologie);
- de verschillende oplossingsrichtingen met onderbouwing daarvoor en de daaruit resulterende realistische alternatieven;
- de milieueffecten van de alternatieven met specifieke aandacht voor de aspecten cultuurhistorie en archeologie (waaronder de kasteelbiotoop), inclusief een beschrijving van mitigerende maatregelen.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie meer in detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten, die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

1. Achtergrond en besluitvorming

1.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de notitie R&D wordt aangegeven dat uit de toetsrapportage van september 2010 is gebleken, dat van de dijkringen 14 en 15 het dijkvak bij Capelle aan den IJssel als één van de twee meest kritische dijkvakken is aan te merken. Het andere meest kritische dijkvak is gelegen ter hoogte van Moordrecht. Het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard heeft besloten om de voorbereiding van de dijkversterking langs de Hollandsche IJssel voorlopig te beperken tot de twee meest kritische dijkvakken en om de versterking ervan met voorrang aan te pakken.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens slaan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer (2681) aan te geven.

Voor het dijkvak Capelle aan den IJssel, Dorpsstraat, wordt over een lengte van 400 m de stabiliteit binnenwaarts en buitenwaarts, de stabiliteit van het voorland en de microstabiliteit als onvoldoende getoetst. Besloten is om het faalmechanisme stabiliteit voorland niet in de verkenning mee te nemen aangezien andere benaderingen kansrijk worden geacht om hier alsnog tot een voldoende/goede score te komen. Daarom wordt in de verdere planuitwerking alleen ingegaan op de faalmechanismen stabiliteit binnenwaarts en stabiliteit buitenwaarts. Het faalmechanisme microstabiliteit wordt niet nader toegelicht.

Ga in het MER in meer algemene zin in op de hoogwaterveiligheidsproblematiek van de Hollandsche IJssel en de mogelijke oplossingsrichtingen (voor de langere termijn) als alternatief voor dijkversterking die in een breder kader, zoals het Deltaprogramma, worden beschouwd. Motiveer van daaruit het voornemen om met voorrang de twee genoemde meest kritische trajecten aan te pakken en om hiervoor dijkversterkingsmaatregelen uit te voeren. Geef daarbij inzicht in het no-regret gehalte van de maatregelen, in het licht van mogelijke lange termijn oplossingen en/of bijstelling van veiligheidsnormen en nieuwe inzichten in het kader van klimaatbestendig waterbeheer, en in de verbetering van de hoogwaterveiligheid voor de dijk aan de Schielandzijde als geheel.

Geef in het MER aan welke relatie er bestaat tussen de voorgenomen dijkversterking bij Moordrecht en die voor het onderhavige traject bij Capelle aan den IJssel. Motiveer voor het laatst genoemde traject waarom voor het faalmechanisme stabiliteit voorland geen (aanvullende) maatregelen noodzakelijk worden geacht en hoe met microstabiliteit wordt omgegaan.

1.2 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid (landelijk, provinciaal, gemeentelijk en waterschap) relevant is voor de dijkversterking en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen.

2. Voorgenomen activiteit en alternatieven

2.1 Algemeen

Beschrijf de voorgenomen activiteit zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving mogelijk te maken. Geef inzicht in de activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik). Besteed aandacht aan de fasering en doorlooptijd van de uitvoering, de herkomst en aan- en afvoer van materiaal.

2.2 Alternatieven

In de notitie R&D is aangegeven dat op basis van de eerste stappen in de verkenning drie alternatieven voor de dijkversterking in het MER worden onderzocht:

1. een dijkversterking met grondoplossing (basisalternatief);
2. een dijkversterking met constructieve oplossing (varianten in teen en kruin);
3. een voorkeursalternatief voor de dijkversterking (combinatie).

Gezien de aanwezige ruimtelijke beperkingen en aanwezige 'waarden' zal het met name gaan om maatwerkoplossingen, waarbij gezocht zal moeten worden naar combinaties van grondoplossingen en constructieve oplossingen. Aanbevolen wordt om hier bij de alternatievenontwikkeling al vanuit te gaan en om de eerste twee genoemde alternatieven met name te zien als bouwstenen waaruit onderscheidende realistische alternatieven kunnen worden ontwikkeld. Hierbij zou mogelijk ook kunnen worden gedacht aan uitvoeringsalternatieven, waarbij als eerste deelmaatregelen in de vorm van een grondoplossing worden uitgevoerd en waarbij pas op langere termijn constructieve oplossingen hieraan worden toegevoegd. Weeg daarbij de negatieve effecten (waaronder mogelijk extra hinder) af tegen de mogelijke voordelen van dit alternatief (zie 3e alinea uit paragraaf 2.1 van dit advies).

2.3 Referentie

Beschrijf de referentiesituatie conform paragraaf 3.4 van de notitie R&D .

3. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

3.1 Algemeen

In hoofdstuk 5 van de notitie R&D wordt ingegaan op de milieugevolgen die zullen worden onderzocht. Houd in algemene zin rekening met de volgende punten:

- de milieugevolgen dienen waar relevant te worden gekwantificeerd;
- maak een duidelijk onderscheid tussen de effecten in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik);
- motiveer voor de verschillende thema's de omvang van het gehanteerde studiegebied;
- besteed aandacht aan cumulatie van effecten;
- onderbouw indien aan de orde de keuze van rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de effecten van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling;
- geef aan welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn en in welke mate hierbij de effecten verminderd worden.

3.2 Bodem en water

Besteed in het MER aandacht aan:

- de bestaande kwaliteit van de te vergraven bovengrond en de effecten hiervan in het geval van een eventuele afvoer ervan;
- de benodigde hoeveelheden grond, de herkomst en de kwaliteit ervan (fysisch en chemisch), inclusief de logistiek van aan- en afvoer en eventueel hiervoor benodigde depots;
- zettingen zowel ter plaatse van de dijk als in de directe omgeving en de mogelijke gevolgen voor aanwezige bebouwing;

- de beïnvloeding van het hydrologische systeem (grondwaterstanden en stromingen) onder verschillende omstandigheden bij het plaatsen van schermen in de dijk of directe omgeving ervan;
- eventueel aanwezige (lokale) bodemverontreiniging en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan.

3.3 Natuur

Soortenbescherming

Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor beschermde dier- en plantensoorten en bepaal of verbodsbepalingen² overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

Gebiedsbescherming

De beoogde locatie voor de dijkversterking ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000-gebieden. De rivier is wel onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Mogelijk heeft het voornemen een (geringe) invloed op de aangrenzende ecologische hoofdstructuur (EHS). Ga na welk toetsingskader de provincie hiervoor heeft vastgelegd en in hoeverre de beoogde natuurdoelen (in termen van natuurdoeltypen en doelsoorten) positief of negatief beïnvloed worden. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

3.4 Woon- en leefmilieu

Lucht, geluid en trillingen

Beschrijf voor de realisatiefase de effecten van lucht, (laagfrequent) geluid en trillingshinder op het woon- en leefmilieu en geef aan of de effecten passen binnen de wettelijke kaders. Indien er (negatieve) veranderingen optreden geef dan aan of mitigerende maatregelen mogelijk zijn om effecten te beperken.

Verkeer

Beschrijf op basis van de grondbalans en een grondstromenplan de vervoersbewegingen die plaatsvinden in de realisatiefase. Geef aan of vervoer via het water mogelijkheden biedt. Ga in op de mogelijke gevolgen voor de verkeerscirculatie, verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van woningen en aanliggende percelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

3.5 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf voor het studiegebied de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de dijk en de directe omgeving. Gezien de cultuurhistorische waarde van de kasteelbiotoop is het van belang om daar expliciet op in te gaan.

² Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

Besteed aandacht aan alle drie de facetten van cultuurhistorie:

- archeologie (inclusief relatief recente archeologische resten zoals eventueel nog aanwezige ondergrondse resten van de historische ruïne³ en van verdwenen dorps- en industriële bebouwing);
- gebouwd erfgoed (zoals resterende historische dorps- en industriële bebouwing);
- landschappelijke elementen, waaronder eventuele resten van vroegere ontwateringssystemen (weteringen, sluizen) het omliggend slotpark en de nog aanwezige grachten rond de historische ruïne.

Beschrijf hoe deze waarden door het voornemen zullen worden beïnvloed en welke mogelijkheden er zijn om de negatieve gevolgen voor cultuurhistorie te minimaliseren. Beschrijf in het MER de kansen die er zijn om samen met de gemeente de kwaliteit van de kasteelbiotoop te versterken en te verbeteren.⁴

Ga tot slot in op mogelijkheden om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren.

4. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie', 'vorm en presentatie', samenvatting en 'onzekerheden en evaluatieprogramma' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

---

³ De gemeentelijke beleidsnota cultureel erfgoed ('Bakens in de tijd', 2012, pagina 12) omschrijft het gebied van en rond het voormalige kasteel als een terrein 'van zeer hoge archeologische waarde'.

⁴ Zie Verordening Ruimte van de Provincie Zuid Holland, 26 juli 2010.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Bevoegd gezag: Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Besluit: Vaststellen projectplan

Categorie Besluit m.e.r.: D.3.2

Activiteit: Versterken van de primaire waterkering

Procedurale gegevens:

aankondiging start procedure in diverse huis aan huis kranten van 23 mei 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 23 mei t/m 4 juli 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 mei 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 9 juli 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.H.J. van der Gun

Dr. J. Renes

Drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Dijkversterking Capelle aan den IJssel (8 mei 2012), Witteveen en Bos.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport
Dijkversterking Capelle aan den IJssel**

ISBN: 978-90-421-3606-8

III ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN

Naast het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is er een advies van Rijkswaterstaat Zuid-Holland bij het bevoegd gezag binnengekomen.

In onderstaande Nota van beantwoording worden de binnengekomen zienswijzen samengevat en wordt aangegeven of en op welke wijze hieraan tegemoet wordt gekomen.

Algemeen

Zoals in de inleiding is aangegeven zijn door 10 particulieren en/of organisaties zienswijzen naar voren gebracht. De zienswijzen zijn te verdelen in zienswijzen die gericht zijn op:

- inhoudelijke aspecten;
- betrokkenheid bij verdere planning en invulling van het project en;
- het op de hoogte willen blijven van het vervolg.

Wanneer zienswijzen op inhoudelijke aspecten zijn gericht wordt daarop per zienswijze een reactie gegeven.

Over zienswijzen gericht op planning, invulling van het project en het op de hoogte blijven, die de inhoud van het MER niet raken wordt het volgende opgemerkt. Indieners van zienswijzen worden op de hoogte gehouden van de verdere voortgang van dit project door:

1. Toezending van dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.
2. Openbare kennisgevingen in verband met de vervolgprocedure in regionale en lokale media.
3. Het beschikbaar stellen van vervolgstukken telkens wanneer deze beschikbaar komen.
4. Het houden van voorlichtingsavonden. Op deze avonden zal worden ingegaan op het MER.
5. Het voeren van keukentafelgesprekken met belanghebbenden.

Met betrekking tot betrokkenheid bij verdere planning en invulling van het project die buiten de vaststelling van de Notitie RenD valt, wordt het volgende opgemerkt. In specifieke gevallen worden particulieren en/of organisaties persoonlijk benaderd door medewerkers die betrokken zijn bij het initiatief. Het gaat in die gevallen om belangen die buiten de reikwijdte van het MER vallen. Waar mogelijk worden afspraken gemaakt.

Bij de behandeling van deze zienswijzen wordt naar dit algemene deel verwezen.

Specifiek:

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
1	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende woont aan de Plantsoenstraat en wijst erop dat hun woning niet is gefundeerd op heipalen. • Vrachtwagens op de dijk en draaimanoeuvres van binnenschepen op de IJssel veroorzaken trillingen in de woning. • Betrokkene is bevreesd voor trillingen als gevolg van werkzaamheden i.h.k.v. de dijkversterking. • Betrokkene wil graag dat de effecten op de grondwaterstand worden meegenomen in het MER (mede gelet op de vrees voor wateroverlast in de kelder). • Betrokkene vraagt zich af of door het eventueel aanbrengen van een grote hoeveelheid grond tegen de binnenzijde van de dijk, er verschuiving kan optreden van de onderliggende grond in de richting van hun woning aan de Plantsoenstraat en hoe ermee wordt omgegaan als hierdoor schade optreedt? 	<ul style="list-style-type: none"> • In het MER worden de mogelijke (milieu-)effecten op o.a. de volgende aspecten meegenomen: bodem (milieuhygiënische bodemkwaliteit), water (effecten op grondwater en waterhuishouding), woon- en leefomgeving (trillingen, geluid). • De uitvoering van een dijkversterking kan in voorkomende gevallen uiteenlopende vormen van schade met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld zettingschade of scheurvorming aan panden. Uitgangspunt van hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) is dat uitvoeringsschade zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperkt wordt door bij de uitvoering van de werkzaamheden passende maatregelen te treffen. Aan de hand van grondmechanisch en bouwkundig onderzoek wordt nog beoordeeld welke panden langs de te versterken dijk in dit opzicht risico lopen. Van alle panden in de directe nabijheid van de te versterken dijk worden bouwkundige vooropnames (fotograferen en inmeten) gemaakt. De rapportage van de bouwkundige opnames wordt ter beschikking gesteld aan de betrokkenen. Verder kan door monitoring dergelijke schade worden voorkomen en/of worden beperkt. HHSK plaatst, met instemming van de eigenaren van de panden, zettingsboutjes. Deze zettingboutjes worden jaarlijks opnieuw ingemeten. Met behulp van deze zettingsboutjes kan het zettingsverloop nauwkeurig worden gevolgd. Dit is van belang, omdat bij de uitvoering van de dijkversterking grond wordt ontgraven en aangebracht. De gegevens over het zettingsverloop worden op verzoek van de eigenaar ter beschikking gesteld. Bij melding van eventuele schade wordt dan door HHSK onder andere gekeken naar de zettingsregistratie. Samen met de bouwtechnische opname wordt op basis van deze gegevens bekeken in hoeverre er sprake is van schade of toegenomen schade als gevolg van de dijkversterkingswerkzaamheden op basis waarvan HHSK tot vergoeding van de schade overgaat. • Zie ook onder 3.4 van het advies van de Cie. m.e.r. 	<p>Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.</p>

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
2	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbenden wonen (buitendijks) aan de Dorpsstraat in een woning die niet met heipalen is gefundeerd. • Belanghebbenden maken zich zorgen over tijdelijke gevolgen/overlast en blijvende materiële schade aan de woning. • Belanghebbenden gaan er vanuit dat ophoging niet aan de orde is omdat de dijk qua hoogte voldoet aan de norm. • Belanghebbenden gaan er vanuit dat voor de start van de werkzaamheden door een onafhankelijk bureau een o-meting wordt uitgevoerd en dat de bevindingen daarvan individueel worden besproken met de bewoners. • Belanghebbenden zijn van mening dat HHSK de bewoners erop dient te wijzen dat ze voor aanvang van de werkzaamheden een zogenaamd bouwexploit in kunnen dienen zodat ze eventuele schade kunnen claimen. 	<ul style="list-style-type: none"> • In het MER worden de mogelijke (milieu-)effecten op o.a. de volgende aspecten meegenomen: bodem (milieuhygiënische bodemkwaliteit), water (effecten op grondwater en waterhuishouding), woon- en leefomgeving (trillingen, geluid). • Zie ook reacties bij zienswijze nr. 1. • In de gepubliceerde Notitie Reikwijdte en Detailniveau is in hoofdstuk 2 aangegeven dat vooral de binnen-en buitenwaartse faalmechanismen het voornaamste probleem vormen en dat de dijkhoogte inderdaad aan de norm voldoet. 	<p>Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.</p>

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbenden wijzen op het drukke (vracht)verkeer op de dijk en zijn van mening dat de dijkversterking bij uitstek gelegenheid biedt om (door de gemeente) de verkeerssituatie ter plaatse aan te pakken door (snelheidsbeperkende) verkeersmaatregelen te treffen en/of om het betreffende dijkvak in te richten voor 1-richtingsverkeer. • Belanghebbenden wensen volledig persoonlijk op de hoogte te worden gehouden over de ontwikkelingen m.b.t. de dijkversterking. 	<ul style="list-style-type: none"> • HHSK is als beheerder van de primaire waterkering alleen verantwoordelijk voor de dijkversterking. De gemeente Capelle aan den IJssel is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor de verkeerssituatie op de dijk. Mede vanwege de vele signalen die HHSK hierover heeft ontvangen realiseert HHSK zich echter dat de verkeerssituatie op de dijk naar de mening van de bewoners niet optimaal is. HHSK heeft hiervoor expliciet aandacht gevraagd bij de gemeente. Door het doen van verkeerstellingen wordt door de gemeente momenteel bestudeerd hoe de verkeerssituatie eventueel verbeterd kan worden, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de belangen van alle bewoners en bedrijven. HHSK is bereid om met de gemeente te overleggen in hoeverre plannen voor de verbetering van de verkeerssituatie kunnen worden ingepast binnen de plannen voor de dijkversterking. • Zie hiervoor het algemene deel onder 2. 	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende geeft aan dat de normstelling niet alleen waterbouwkundig maar ook economisch wordt bepaald en belanghebbende acht het daarom van belang dat dit punt beter wordt belicht. • Belanghebbende vraagt om tezamen met Rijkswaterstaat en betrokken gemeenten de optie van de afdamming van de Hollandsche IJssel af te wegen als alternatief voor de 	<ul style="list-style-type: none"> • In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het MER wordt hier inderdaad geen aandacht aan geschonken. Een nadere toelichting op de normstelling kan wenselijk zijn om “nut en noodzaak” beter voor het voetlicht te brengen. • De eventuele afdamming van de Hollandsche IJssel is één van de langetermijnonderzoeksvragen in het kader van het Deltaprogramma. Het Deltaprogramma bevindt zich echter nog in de studiefase en een daadwerkelijke uitvoering van 1 van de mogelijke maatregelen, waaronder dus afdamming van de Hollandsche IJssel, 	<p>In een hierboven opgenomen aanvullend advies ten behoeve van het op te stellen MER wordt gevraagd op dit aspect in te gaan.</p> <p>Voor wat betreft de overige punten leidt deze zienswijze niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.</p>

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>dijkversterking.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende wijst erop dat de Dorpsstraat en de Raadhuisstraat destijds bewust zijn afgesloten voor zwaar verkeer omdat het zware vrachtverkeer leidde tot trillingen in de kleiondergrond. Belanghebbende vreest voor schade als gevolg van zwaar materieel dat bij de dijkversterking zal worden ingezet. In verband hiermee pleit belanghebbende voor een goede fasering waarbij bedrijven bereikbaar blijven en de Raadhuisstraat niet gebruikt hoeft te worden voor aanvoer van materieel e.d. • Belanghebbende wijst erop dat de hele buurt de status heeft van beschermd dorpsgezicht met een aantal monumenten zodat bij ontwerp en uitvoering zoveel mogelijk voorzichtigheid wordt betracht. Het Doorenbosplantsoen en het Slotpark hebben historische 	<p>kan mogelijk nog twintig jaar duren. HHSK beschikt niet over de middelen om de gehele Hollandsche IJssel te versterken. Deze dijk heeft wat betreft financiering door het Rijk niet de hoogste prioriteit. Deze dijkkring (nr. 14) beschermt echter wel een gebied met vier à vijf miljoen mensen en dient derhalve een groot veiligheidsbelang. Dit gebied ligt in het laagste gedeelte van Nederland. De Algera- en de Maeslantkering beschermen ons verder wel tegen hoog water, maar het blijft desondanks een kwetsbaar gebied. HHSK is beheerder van deze primaire waterkering en heeft besloten om, vooruitlopend op financiering door het Rijk, deze dijkversterking zelf voor te financieren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De dijkversterking zal overlast en hinder met zich meebrengen, ook voor wat betreft de bereikbaarheid. Bij de uitvoering van de dijkversterking zal, met in achtneming van alle betrokken belangen en in samenspraak met de gemeente, gekozen worden voor een zodanige fasering dat de bereikbaarheid zo optimaal mogelijk blijft en er zo min mogelijk overlast plaatsvindt. • In het MER wordt ingegaan op de effecten op de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden. Zie ook het advies van de Cie. m.e.r. hierboven, onder 3.4 en 3.5. 	

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>betekenis en zouden moeten worden gespaard door daar ter plaatse in de teen van de dijk een damwand aan te brengen waarbij aanvulling van grond uitsluitend via de Dorpsstraat wordt aangevoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende pleit ervoor om alle aanwezige bomen en beplanting te handhaven en dit punt ook als zondanig op te nemen in het bestek voor de aannemer. • Belanghebbende pleit ervoor om aan alle belanghebbenden een uitgewerkte procedure voor de schadeafwikkeling kenbaar te maken. • Belanghebbende wijst erop dat bewoners in de persoonlijke situatie kunnen komen te verkeren dat ze moeten verhuizen (naar bijv. een zorgcentrum) en dat ze hun woning niet kunnen verkopen vanwege de overlast als gevolg van de werkzaamheden aan de dijk. • Belanghebbende is van mening dat bewoners/ belanghebbenden middels een bewonersplatform goed bij de voorbereiding en uitvoering betrokken dienen te worden en hij zou het op prijs stellen als HHSK een dergelijk platform zou erkennen en faciliteren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bomen in de dijk maken de dijk kwetsbaar en zijn om die reden niet toegestaan. Bij een storm kan een boom namelijk omwaaien en ontwortelen waardoor er een flink gat in de dijk kan ontstaan. Ter plaatse van het Plantsoen bevinden zich desondanks diverse grotere bomen. In het MER wordt onderzocht hoe met deze bomen wordt omgegaan mede in relatie tot de te kiezen dijkversterkingsmaatregelen ter plaatse. • Voor wat betreft schade wordt verwezen naar de beantwoording bij zienswijze 1. • Het mogelijk niet kunnen verkopen van een woning door omwonenden ten gevolge van de dijkversterkingswerkzaamheden valt niet binnen de reikwijdte van het MER. Voor onevenredige nadelen die ontstaan als gevolg van het rechtmatig uitvoeren van de dijkversterking kan een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend bij HHSK. Schade die redelijkerwijze niet of niet geheel ten laste van belanghebbenden behoort te blijven en waarvan vergoeding niet of niet voldoende op een andere wijze is verzekerd komt voor vergoeding in aanmerking. • Voor wat betreft de communicatie wordt verwezen naar het algemene deel onder 2. HHSK heeft er voor gekozen om in een vroegtijdig stadium –gezamenlijk met de gemeente Capelle- met de omgeving in gesprek te komen. In dit verband zijn reeds de nodige 	

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
		<p>keukentafelgesprekken gevoerd met individuele of kleine groepjes bewoners. Het initiatief van betrokkene om afstemming te zoeken met andere bewoners sluit hier goed bij aan. Insteek bij de gesprekken met (groepjes) bewoners is om (tijdig) inzicht te krijgen in alle belangen en om zoveel mogelijk informatie te vergaren om tot een zo goed mogelijke belangenafweging te komen bij de uiteindelijke keuze van de uitvoeringsvariant(en).</p>	
4	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende wijst erop dat niet alleen zijn woning een rijksmonument is, maar dat ook de inrichting van het perceel historische waarde heeft. In het geval de dijk dichterbij de woning komt te liggen betekent dit volgens betrokkene dat de woning in waarde daalt en gaat betrokkene er vanuit dat HHSK deze schade zal vergoeden. • Belanghebbende geeft aan dat in de NRD geen oplossingsrichting is opgenomen voor het probleem m.b.t. de “stabiliteit buitenwaarts” in de secties 7 en 8. Betrokkene doet de suggestie om bij het zoeken naar een oplossing van dit probleem, deze oplossing aan de buitenzijde ter realiseren waarbij tegelijkertijd de stabiliteit binnenwaarts wordt opgelost. • Belanghebbende is van mening dat inzoomen op concreet detailniveau noodzakelijk is als het gaat om stabiliteitsonderzoek. Hij wijst 	<ul style="list-style-type: none"> • Als HHSK gronden moet aankopen worden deze vooraf getaxeerd door een onafhankelijk taxateur en wordt hiervoor een schadeloosstelling op grond van de Ontheffingswet toegekend. Waardevermindering van het overblijvende is in deze schadeloosstelling inbegrepen. • Zoals in de Notitie RenD is omschreven en zoals blijkt uit het advies van Rijkswaterstaat (zie onderdeel 3) staat zij, als rivierbeheerder, negatief ten opzichte van buitenwaartse oplossingen gezien de effecten hiervan op de waterstandsverhoging en de negatieve effecten op de scheepvaart. In dit verband worden verbetermaatregelen in buitenwaartse richting daarom niet meegenomen in de scope van de m.e.r.-procedure. • In het MER zal meer op detailniveau worden gekeken naar de specifieke situatie van alle dijkvakken, de mogelijke uitvoeringsvarianten en de bijbehorende (milieu-)effecten. Zie ook het advies van de Cie. m.e.r. hierboven, onder hoofdstuk 2 en 3. 	<p>Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.</p>

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>in dit verband op dijksectie 8 waar naar de mening van betrokkene, de afritten naar de Mient de instabiliteit binnenwaarts verminderen. Betrokkene wijst ook op de bij zijn woning aan de binnenzijde aanwezige parkeerplaats, de opritten naar de Dorpsstraat bij het Plantsoen en het oude Raadhuis die allemaal een positief effect hebben op de stabiliteit binnenwaarts. Ook vraagt belanghebbende zich af of de aanwezige bebouwing aan de buitenzijde ook een extra positief effect heeft op de stabiliteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende doet de suggestie om tijdens de uitvoering voor de firma Roos een ontsluiting te maken naar de Mient d.m.v een brug waardoor ook de woning van betrokkene via de Mient bereikbaar zou blijven. • Betrokkenen blijft graag in een vroeg stadium betrokken bij het zoeken naar een concrete oplossingsrichting voor de secties 6, 7 en 8. 	<ul style="list-style-type: none"> • Op dit moment zijn de uitvoeringsvariant(en) nog niet bekend. De verwachting is vooralsnog dat medio 2013 het ontwerpprojectplan dijkversterking Capelle ter inzage wordt gelegd. Op dat moment is inzichtelijk welke uitvoeringsvariant wordt gekozen en wat eventueel de gevolgen zijn voor de bereikbaarheid van de woning van betrokkene. Voorafgaande aan de werkzaamheden wordt een verkeersplan opgesteld. De dijkversterkingswerkzaamheden zullen leiden tot overlast en mindere bereikbaarheid. Uw woning is altijd te voet bereikbaar. • Voor wat betreft communicatie wordt verwezen naar de algemene behandeling onder 2. 	
5	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende geeft aan zich grote zorgen te maken over de plannen m.b.t. de dijkversterking. M.n. wordt de bezorgdheid uitgesproken over de bereikbaarheid van het restaurant tijdens de 	<ul style="list-style-type: none"> • HHSK vindt het belangrijk om bewoners/belanghebbenden goed te informeren over welke mogelijkheden er zijn om schade of nadeel vergoed te krijgen mocht dit zich voordoen. Bij de verdere communicatie richting bewoners/belanghebbenden zal dit punt dan ook expliciet de aandacht krijgen. Mogelijke inkomstenderving ten gevolge van de dijkversterkingswerkzaamheden valt niet binnen de reikwijdte van het MER. Voor onevenredige nadelen die ontstaan als 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>uitvoering en de vrees voor inkomstenderving als gevolg hiervan. Betrokkene wil graag weten wat HHSK hieraan gaat doen en maakt hier bezwaar tegen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • Betrokkene geeft aan graag in contact te blijven om samen tot een zo gunstig mogelijke oplossing te komen. 	<p>gevolg van het rechtmatig uitvoeren van de dijkversterking kan een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend bij HHSK. Schade die redelijkerwijze niet of niet geheel ten laste van belanghebbenden behoort te blijven en waarvan vergoeding niet of niet voldoende op een andere wijze is verzekerd komt voor vergoeding in aanmerking.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor wat betreft de bereikbaarheid wordt verwezen naar de beantwoording bij zienswijze 4. • Voor wat betreft communicatie wordt verwezen naar de algemene behandeling onder 2. 	
6	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene geeft aan een zienswijze in te dienen om niet haar rechten te verspelen zodat ze t.z.t. eventueel bezwaar kan maken tegen het dijkversterkingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene heeft geen inhoudelijke zienswijze ingediend. Het al dan niet indienen van zienswijzen inzake de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft geen invloed op de latere zienswijzen- en beroepsfasen. 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.
7	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene geeft aan een zienswijze in te dienen om niet zijn rechten te verspelen zodat hij t.z.t. eventueel bezwaar kan maken tegen het dijkversterkingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene heeft geen inhoudelijke zienswijze ingediend. Het al dan niet indienen van zienswijzen inzake de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft geen invloed op de latere zienswijzen- en beroepsfasen. 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.
8	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene geeft aan een zienswijze in te dienen om niet zijn rechten te verspelen zodat hij t.z.t. eventueel bezwaar kan maken tegen het dijkversterkingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene heeft geen inhoudelijke zienswijze ingediend. Het al dan niet indienen van zienswijzen inzake de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft geen invloed op de latere zienswijzen- en beroepsfasen. 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.
9	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene geeft aan een zienswijze in te dienen om niet zijn rechten te verspelen zodat hij t.z.t. eventueel bezwaar kan maken tegen het dijkversterkingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Betrokkene heeft geen inhoudelijke zienswijze ingediend. Het al dan niet indienen van zienswijzen inzake de Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft geen invloed op de latere zienswijzen- en beroepsfasen. 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.
10	<ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende verwacht dat het aanzicht van de woning 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie beantwoording van zienswijze 5, eerste punt. 	Zienswijze leidt niet tot aanpassingen of

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>volkomen zal veranderen (het huidige beschermd dorpsgezicht wordt aangetast en het dorps- en groene aanzicht van het plantsoen wijzigt) waardoor waardevermindering van de woning zal optreden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevreesd wordt voor ondermijning van de stabiliteit van de woning. Door alle werkzaamheden i.c.m. het zware materieel wordt gevreesd voor schade door trillingen aan de meer dan 100 jaar oude woning. • Belanghebbende vraagt zich af hoe groot de afstand van de werkzaamheden bedraagt vanaf de woning en of de voortuin in gevaar komt. • Betrokkene vraagt zich af of ter hoogte van het Plantsoen gekeken kan worden naar alternatieve oplossingen zodat de aanwezige (mogelijke monumentale) bomen gespaard kunnen worden. In dit verband wordt de suggestie gedaan om een extra damwand achter de bomen aan te brengen zodat de bomen kunnen blijven staan en het talud wat meer naar het midden kan worden gelegd. • Betrokkene wijst erop dat de aanwezige bomen en struiken 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor wat betreft schade wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 1, tweede punt. In deze fase is er nog geen concreet zicht op de uitvoeringsvariant(en). In het MER worden de mogelijke (milieu-)effecten op de woon- en leefomgeving (trillingen, geluid) onderzocht. • Op dit moment zijn de uitvoeringsvariant(en) nog niet bekend. De verwachting is vooralsnog dat medio 2013 het ontwerpprojectplan dijkversterking Capelle door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden ter inzage wordt gelegd. Op dat moment is inzichtelijk welke uitvoeringsvariant wordt gekozen en wat de afstand van de woning tot de werkzaamheden is en of dit gevolgen heeft voor de voortuin van betrokkene. • Zie antwoord op zienswijze 3, vijfde punt. • In het MER wordt ingegaan op de effecten op de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden en op het onderdeel natuur (invloed op beschermde natuurgebieden en op beschermde soorten). • Zie ook het advies van de Cie. m.e.r. hierboven, onder hoofdstuk 2 en 3. 	<p>aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.</p>

nr	Zienswijze	Reactie	Antwoord
	<p>het leefgebied vormen voor een veelvoud aan allerlei soorten vogels.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belanghebbende vraagt zich af of hoe het parkeren in de toekomst zal plaatsvinden. • Belanghebbende doet de suggestie om in overleg met Rijkswaterstaat te kijken naar een buitendijkse oplossing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het uitgangspunt is dat HHSK huidige voorzieningen terugbrengt na de dijkversterkingswerkzaamheden. De gemeente is wegbeheerder en verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Zodra bekend is welke uitvoeringsvariant nader wordt uitgewerkt zal in overleg met de gemeente worden gekeken naar de mogelijke consequenties voor de omgeving en de mogelijk (door de gemeente) te nemen maatregelen binnen de plannen voor de dijkversterking om de openbare ruimte te wijzigen ten opzichte van de huidige situatie. • Zie antwoord op zienswijze 4, punt 2. 	

Wettelijke adviseurs

In het kader van de Wet milieubeheer zijn de wettelijke adviseurs in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de voorgenomen activiteit in de Notitie RenD. Door Rijkswaterstaat is gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. In het kort brengen zij de volgende punten naar voren in hun advies:

- Rijkswaterstaat benadrukt dat, in overeenstemming met Hoofdstuk 4 van de Notitie RenD over Alternatievenontwikkeling, zij verbetermaatregelen in buitenwaartse richting niet als kansrijk beschouwen gezien de effecten hiervan op de waterstandsverhoging en de negatieve effecten op de scheepvaart.
- In het MER moeten de aspecten bodem (rivierbodem), water (waterkwantiteit en waterkwaliteit) en gebruiksfuncties (scheepvaart) aan de orde komen. Voor zover zij kunnen nagaan komen deze aspecten reeds aan de orde in de Notitie RenD.
- Wat betreft de inhoudelijke vereisten zoals genoemd in hoofdstuk 6 van de Notitie RenD zijn er geen opmerkingen.

Aan het advies van Rijkswaterstaat wordt tegemoet gekomen via de onderdelen 2.1 en 2.2 van het advies van de Cie. m.e.r. en dit leidt, gezien het vorengaande, niet tot aanpassingen of aanvullingen in dit Advies Reikwijdte en Detailniveau.

